

Kommissorium for ekspertgruppe til udtagning af lavbund

5. april 2022

Med *Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021* (herefter landbrugsaftalen) ønsker regeringen og aftaleparterne at understøtte den grønne omstilling i land- og skovbrugssektoren og sikre en drivhusgasreduktion af sektorens udledning på 55-65 procent i 2030 i forhold til udledningen i 1990.

Dette skal blandt andet sikres gennem udtagning af lavbundsjord, med vådgøring af 50.500 ha. landbrugsarealer og ekstensivering af 38.000 ha., svarende til i alt 88.500 ha.

Af landbrugsaftalen fremgår det at: ”Aftaleparterne er endvidere enige om at nedsætte en ekspertgruppe for lavbundsjord, der kan bidrage til at øge det tekniske reduktionspotentiale for udtagning af lavbundsjord med en målsætning om at fremme realiseringen af de 0,5 mio. t. CO₂e bl.a. som følge af ekstensivering af 38.000 ha og bidrage med at nedbryde barrierer ift. at udtage yderligere 12.000 ha svarende til ca. 0,2 mio. t. CO₂e ved evt. realisering. Ambitionen er dermed, at der i alt skal kunne udtages 100.000 ha lavbundsjord inkl. randarealer. Ekspertgruppen skal bestå af eksperter og personer med kendskab til de konkrete udfordringer. Ekspertgruppen skal i 2023 komme med konkrete anbefalinger til realisering af ambitionen.”

Ekspertgruppens opgaver og leverancer

Med henblik på afgivelse af anbefalinger skal ekspertgruppen udarbejde to delrapporter.

Delrapport 1

Delrapport 1 afgrænses, så der leveres operationelle og implementerbare anbefalinger, som fokuseres på at udtage *så meget som muligt*, herunder sikre afløb for de afsatte midler til lavbundsindsatsen. Delrapport 1 skal indeholde følgende emner:

- Forslag til løsninger på faglige udfordringer ved udtagning af lavbund, herunder problemstillinger vedrørende fragmenterede arealer og oversvømmelse af randarealer.
- Identifikation af barrierer, herunder regulatoriske hindringer, f.eks. skattemæssige hindringer, for incitamentet til at indgå i udtagningsindsatsen og anbefalinger til forbedring af incitamentsstrukturen for lodsejere og kommuner.
- Vurdering af samspillet mellem de kendte muligheder for udtagning og forslag til justeringer af disse med henblik på at opnå bedre synergi mellem de forskellige lavbundsindsatser.
- Evt. vurdering af betydningen af landmandens mulighed for frasalg af frivillige klimakreditter for udtagningsindsatsen og forslag til løsninger i det omfang, der identificeres udfordringer. Vurderingen og løsningsforslag bør

ske under hensyntagen til, at EU-Kommissionen har varslet indførelse af et certificeringssystem for kulstoffjernelse.

Delrapport 2

Ekspertgruppen skal i delrapport 2 komme med anbefalinger til, hvordan det udestående tekniske reduktionspotentiale for udtagning af lavbundsjord (vurderet til 0,5 mio. t. CO₂e) kan realiseres samt komme med konkrete forslag til, hvordan målsætningen om udtagning af 100.000 ha lavbundsarealer inkl. randarealer kan indfries.

Delrapporterne fremsendes efter offentliggørelse til forligskredsen bag landbrugsaftalen.

Sammensætning af ekspertgruppen

Formanden for ekspertgruppen udpeges af fødevareministeren, under inddragelse af Miljøministeriet. Formanden udpeger i samarbejde med fødevareministeren en ekspertgruppe med [8] medlemmer på baggrund af kompetencer bl.a. inden for tilskudsadministration, lodsejerforhold og landbrugs- og miljømæssig fagligt kendskab. Medlemmerne kan både være personer fra universitetsverdenen og personer med indgående kendskab til de konkrete og praktiske udfordringer forbundet med udtagning af lavbundsjord. Der tilstræbes en ligelig kønssammensætning i ekspertgruppen. Ekspertgruppen sekretariatsbetjenes af Landbrugsstyrelsen.

Ekspertgruppen skal tage udgangspunkt i eksisterende viden og ikke iværksætte selvstændige forskningsprojekter. Ekspertgruppen kan inddrage andre emner og områder med betydning for lavbundsindsatsen, forudsat at dette sker inden for rammerne af kommissoriet. I forbindelse med arbejdet kan ekspertgruppen desuden afholde møder med interessenter med henblik på vidensindsamling.

Følgegruppe

Der nedsættes en følgegruppe til ekspertgruppen med repræsentanter fra Fødevareministeriet, Finansministeriet, Klima-, Energi og Forsyningsministeriet, Landbrugsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Klimaskovfonden, Landbrug & Fødevarer, SEGES, Kommunernes Landsforening, Økologisk Landsforening og Danmarks Naturfredningsforening. Følgegruppen sekretariatsbetjenes af Landbrugsstyrelsen. Følgegruppen mødes tre gange med henblik på at følge fremdriften i ekspertgruppens arbejde.

Ændringer til kommissoriet

Evt. ændringer i kommissoriet skal godkendes af forligskredsen.

Proces

Ekspertgruppen nedsættes i 2. kvartal 2022.

Delrapport 1 skal være færdig i første halvdel af 2023. Delrapport 2 skal være klar i fjerde kvartal af 2023 forud for genbesøget af aftale om grøn omstilling af dansk landbrug i 2023/24 med henblik på, at det samlede arbejde kan indgå som grundlag for dette. Ekspertgruppen skal desuden være til rådighed til opfølgingsaktiviteter under genbesøget af landbrugsaftalen.